

Näshulta Framtid ideell förening

Rektorn vid Näshulta friskola

lina.walin@nashultafriskola.se

Beslut för grundskola

efter förstagångstillsyn i den fristående skolan
Näshulta friskola i Eskilstuna kommun

Förstagångstillsyn i den fristående skolan Näshulta friskola

Skolinspektionen har genomfört förstagångstillsyn i den fristående grundskolan Näshulta friskola i Eskilstuna kommun. Beskrivningar och beslut grundas på intervjuer med företrädare för huvudmannen, dokumentstudier.

Näshulta friskola besöktes av Skolinspektionen den 22 januari 2013.

Fakta om skolan

Näshulta friskola är belägen ca 2 mil söder om Eskilstuna. Skolan har vid tillsynstillfället 36 elever, varav 6 i förskoleklass och övriga elever i årskurserna 1–5. Huvudmannen har i sin ansökan angett att skolan fullt utbyggd kommer att ha ca 15 elever i förskoleklass och 90 elever i grundskolan, årskurserna 1–6. Redan inom ett par år beräknas elevantalet till mellan 50 och 60 elever. Av skolans elever är knappt 60 procent inskrivna i skolans fritidshem. Näshulta skola drevs i kommunal regi t.o.m. läsåret 2011/2012, varefter den fristående huvudmannen övertog skolan inför skolstart hösten 2012. Samverkan med Eskilstuna kommun fungerar bra och skolan har på flera sätt fått stöd av kommunen i anslutning till sin etablering. Huvudmannen driver i direkt anknytning till skolan en förskola med sammantaget 36 barn inskrivna i två avdelningar, förskolan utgör skolans viktigaste rekryteringsbas av elever.

Verksamheten är organiserad i två åldersblandade grupper, en för förskoleklass och årskurserna 1 och 2 och en grupp för årskurserna 3, 4 och 5. Sammantaget arbetar 4 personer, rektor inkluderad, med förskoleklass, grundskola och fritidshem. Ytterligare ett par lärare är timanställda och undervisar endast begränsat i var sitt ämne. Skolan befinner sig i en etableringsfas och har utarbetat en verksamhetsplan för innevarande läsår, liksom en plan för elevhälsoarbetet. Det finns ett tydligt fokus på det sociala klimatet och skolans värdegrund. Skolan börjar också få en tydligare bild av eleverna, deras behov och förutsättningar.

En av skolans lärare saknar lärarexamen och kan således inte ensam ansvara för undervisningen. Skolan har, med undantag för ämnet hem- och konsumentkunskap där ingen undervisning bedrivs innevarande läsår, lärare med kompetens för den undervisning som ska bedrivas. Rektor är ensam om behörighet i ämnena bild, musik, engelska och i de samhällsorienterande ämnena. Endast en lärare har behörighet i ämnet svenska. Genom samgruppering och flexibla undervisningsgrupper försöker skolan se till att undervisningen ges av behörig lärare, men i ett långsiktigt perspektiv måste skolan bygga upp en mindre sårbar organisering av för undervisningen.

Skolinspektionen kommer vid sin regelbundna tillsyn i Eskilstuna kommun hösten 2013 även att genomföra tillsyn i Näshulta friskola.

Skolinspektionens ingripande

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen huvudmannen för Näs-hulta friskola en anmärkning.

Näshulta Framtid ideell förening ska vidta åtgärder för att rätta till bristerna och redovisa de vidtagna åtgärderna till Skolinspektionen senast den 7 juni 2013.

Trygghet och studiero

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Trygghet och studiero.

- Skolan såväl som fritidshemmet saknar en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som ska vidtas och hur de ska följas upp.

Motivering

Huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Tillsynen visar på ett aktivt och medvetet arbete för att förebygga alla former av kränkningar och för att skapa trygghet och studiero. Detta framgår av skolans plan för elevhälsoarbetet, men också av de samtal som fördes med huvudman och rektor. Skolan och fritidshemmet saknade dock vid tillsynstillfället en plan för arbetet mot kränkande behandling så som skollagen anger. Huvudmannen har efter tillsynsbesöket upprättat en plan mot kränkande behandling som i flera avseenden uppfyller författningarnas krav. Andra delar av planen behöver dock förbättras och utvecklas. Exempel på detta är att det arbete som beskrivs i planen generellt är att betrakta som ett främjande arbete som ska bedrivas kontinuerligt och som har sin utgångspunkt i skolans värdegrund. Det finns dock ingen koppling mellan det som i planen beskrivs som kartläggning och konkreta åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under året och som har en koppling till risker som kartläggningen påvisar.

Eleverna ska ges ett mer direkt deltagande än att enbart besvara en elevenkät. Utformningen av planen och de åtgärder som ska genomföras ska bli föremål för elevernas konkreta delaktighet vilket även påverkar elevernas förståelse och ansvarstagande för att arbeta med att förhindra alla former av kränkande behandling. Det är också avsikten att olika verksamheters förutsättningar och behov, t.ex. fritidshemmets, ska återspeglas i planen och i det förebyggande åtgärderna.

För det fortsatta arbetet med att förebygga alla former av kränkande behandling och för upprättandet av en årlig plan hänvisas dels till handledningsmaterial från diskrimineringsombudsmannen, dels till Skolverkets allmänna råd Arbetet mot diskriminering och kränkande behandling.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Särskilt stöd**Bedömning**

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Om det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås ser rektor inte alltid till att behovet skyndsamt utreds och att beslut om åtgärdsprogram fattas.

Motivering

Om det inom ramen för undervisningen eller genom resultatet på ett nationellt prov, genom uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, ska detta anmälas till rektorn. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Behovet av särskilt stöd ska även utredas om eleven uppvisar andra svårigheter i sin skolsituation. Samråd ska ske med elevhälsan, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd. Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om beslutet innebär att särskilt stöd ska ges i en annan elevgrupp eller enskilt, eller i form av anpassad studiegång, får rektorn inte överlåta sin beslutanderätt till någon annan. Om en utredning visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Tillsynen visar att skolan ännu inte utarbetat eller implementerat en arbetsprocess när elever är i behov av stöd i sitt skolarbete. Det finns en osäkerhet både hos huvudmannen och hos rektor kring hur arbetet ska bedrivas och om skolan har resurser för detta. Skolan har begränsade möjligheter till samråd med elevhälsan. Eskilstuna kommun erbjuder särskilda resurser för arbete med elever i behov av särskilt stöd men dessa resurser är huvudsakligen konsultativa. Skolan håller också på att etablera kontakter med andra fristående huvudmän i kommunen för att på så sätt möta den lilla skolans sårbarhet.

Rektor måste skapa rutiner för att skyndsamt kunna uppmärksamma och åtgärda när det visar sig att elever har svårigheter i sitt skolarbete och riskerar att inte nå kunskapskraven.

Författning

3 kap. 8–9 §§ skollagen

I ärendets slutliga handläggning har deltagit utredare Gun Hedman Champdavoine.

På Skolinspektionens vägnar

Agneta Sanden
Avdelningschef

Gunnar Olausson
Enhetschef/Föredragande

Bilaga:

Bilaga Allmänt om tillsynen

Allmänt om förstagångstillsyn av fristående skolor

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn för att granska skolor och övriga verksamheter inom skolväsendet i kommuner och hos enskilda skolhuvudmän (fristående skolor).

Den första kontroll som görs av en huvudman som fått tillstånd att starta en fristående skola är etableringskontrollen. Denna görs våren före skolan ska starta i syfte att kontrollera att den planering som presenterades i ansökan går att genomföra.

Då en fristående skola startat görs efter 4-5 månader en s.k. förstagångstillsyn. Detta för att säkerställa att huvudmannen och skolan följer de föreskrifter som gäller för utbildningen, för att öka huvudmäns och rektorers kunskap om gällande författningar samt för råd och vägledning.

Förstagångstillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevers möjligheter att uppnå kunskapskraven. Tillsynen inriktas mot huvudområdena: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen, enskild elevs rätt samt huvudmannaskap och godkännande.**

Skolinspektionens tillsyn avser att visa i vilken utsträckning huvudmannens verksamhet avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar inom de granskade områdena.

Huvudmannen får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den aktuella skolan redovisas. Företrädare för huvudmannen ges alltid möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter innan Skolinspektionen fattar beslut.

Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på ett skriftligt underlag (verksamhetsredogörelse) samt den information som inhämtas via intervjuer.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen redovisa till Skolinspektionen vilka åtgärder som har vidtagits inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om tillsyn finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).